

Ronneby kommun

Rektorn vid Hobyskolan

Beslut för grundskola och fritidshem

efter tillsyn av Hobyskolan
i Ronneby kommun

Tillsyn i Hobyskolan

Skolinspektionen genomför tillsyn i Ronneby kommun under våren 2013. Vid tillsynen besöker Skolinspektionen samtliga skolenheter i kommunen.

Hobyskolan besöktes av Skolinspektionen den 14 juni 2013.

Fakta om skolan

Hobyskolan är en F-6-skola med fritidshem som ligger i Bräkne-Hoby en dryg mil utanför Ronneby. Skolan består av sex byggnader där den äldsta är byggd 1844. Tidigare var skolan en F-9-skola och därför är skolan välutrustad med salar för alla ämnen. Till skolan är knutet en resursskola som tidigare tillhörde det centrala resursteamet i Ronneby, men som detta läsår har placerats på Hobyskolan.

Skolan leds av en rektor och lärarna arbetar i ett arbetslag som leds av en arbetslagsledare.

Skolan redovisar kunskapsresultat för samtliga ämnen för 2012, men för tidigare år redovisas endast kunskapsresultat i ämnena svenska, engelska och matematik. 100 procent av eleverna nådde minst ett E i betyg i årskurs 6 i samtliga ämnen utom i idrott och hälsa, svenska, engelska och matematik där resultaten pendlar mellan 92 och 96 procent.

Vid tillsynen fanns det 186 elever i grundskolan, 34 elever i förskoleklassen och 111 elever i fritidshemmet. Fritidshemmet har två avdelningar för eleverna som går i förskoleklassen och årskurs 1 och en avdelning för elever ur årskurserna 2-6.

Helhetsbedömning

Vid Skolverkets regelbundna tillsyn 2007 av Hobyskolan med beslut 2008 (dnr 2007:1808) framkom brister i uppföljningen av elevernas kunskapsresultat i årskurs 5, kvalitetsarbetet hade brister och likabehandlingsplaner saknades. Skolan skulle också förbättra elevinflytandet, analysera skillnader i resultat mellan pojkar och flickor och skolan skulle förbättra elevers och föräldrars kännedom om den individuella utvecklingsplanen. Skolan var vid den förra tillsynen en F-9-skola och några av bristerna kan hänföras till verksamheten för de äldre eleverna, en åldersgrupp som inte längre finns på skolan. Vid den nu genomförda tillsynen kan konstateras att skolan åtgärdat några brister, men att några brister kvarstår. Det har genomförts kommungemensamma insatser för att implementera de nya styrdokumentet och skolan har genomfört en särskild satsning på skrivutveckling.

Den nu genomförda tillsynen konstaterar att i flera avseenden bedriver Hobyskolan en verksamhet som uppfyller de nationella målen. Eleverna ger uttryck för en hög trivsel och de enkäter som görs i samband med tillsynen stärker den bilden.

Skolinspektionen bedömer att skolan måste arbeta vidare med det särskilda stödet både i skolan och i fritidshemmet. Studiehandledning på modersmålet erbjuds inte till de elever som har behov av denna insats. Svenska som andraspråk är ett eget ämne med tillhörande kursplan med kunskapskrav och inte en stödåtgärd.

Det pedagogiska ledarskapet måste stärkas så att lärarna får kontinuerlig pedagogisk ledning i syfte att verksamheten som helhet inriktas mot de nationella målen.

Hobyskolan analyserar sina resultat på individnivå, men några sammanställningar av kunskapsresultaten har inte använts för att göra analyser på skolnivå. Därför måste rektorn se till att ett systematiskt kvalitetsarbete kommer igång, ett arbete som måste dokumenteras.

Skolinspektionen pekar i detta beslut på några områden som skolan måste åtgärda för att säkerställa att skolan arbetar i enlighet med författningarnas krav.

Skolinspektionens ingripande

Föreläggande

Skolinspektionen förelägger med stöd av 26 kap. 10 § skollagen (2010:800) Ronneby kommun att vidta nedanstående åtgärder för att avhjälpa påtalade brister. De vidtagna åtgärderna ska senast den 2 september 2013 redovisas för Skolinspektionen.

Undervisning och lärande

Bedömning

Ronneby kommun måste vidta följande åtgärder för att förbättra arbetet inom bedömningsområdet Undervisning och lärande.

- Se till att undervisningen utgår från och omfattar läroplanens/kursplanernas krav.
- Se till att fritidshemmet samverkar med skolan för att berika varje elevs mångsidiga utveckling och lärande och för att skapa en verksamhet som kompletterar skolan innehållsmässigt.

Motivering

Skollagen anger att undervisningen ska utgå från och omfatta läroplanens/kursplanernas krav. Fritidshemmet ska samverka med skolan för att berika varje elevs mångsidiga utveckling och lärande och för att skapa en verksamhet som kompletterar skolan innehållsmässigt.

På Hobyskolan följer man den fördelning av undervisningstid mellan årskurserna som den timplan som gjorts upp i kommunen anger. Detta innebär att fram till årskurs sex har man endast elva timmar hem- och konsumentkunskap. Intervjuer med elever visar att de kunskapskrav som finns för ämnet inte är möjliga att nå med så lite undervisningstid. Alla moment kommer inte med. Lärarna och rektorn bekräftar att man uppmärksammat problemet.

Svenska som andraspråk är ett eget ämne med en egen kursplan och undervisningen ska vara ett alternativ till svenska för de elever som har behov av det. Vid intervjuer med rektorn och lärare framkommer att det finns elever som är i behov av undervisning i svenska som andraspråk. Viss undervisning i svenska som andraspråk ges de elever som är berättigade till det. Undervisningen följer dock inte kursplanen för svenska som andraspråk. Undervisningen fungerar som en stödåtgärd och inte som ett eget ämne. Rektorn har därför hos kommunen ansökt om resurser för undervisning i svenska som andraspråk enligt kursplanen, så att eleverna kan bli bedömda efter kunskapskraven i kursplanen för svenska som andraspråk.

Samverkan mellan skolan och fritidshemmet sker i några fall, enligt fritidshemspersonalen. Det är dock inte med någon större regelbundenhet detta sker och personalen ger snarare en bild av att fritidshemmet, åtminstone för de äldre eleverna, är en verksamhet som inte kompletterar skolan innehållsmässigt. Rektorn bekräftar att verksamheten vid fritidshemmet inte uppfyller kraven i denna del.

Mot bakgrund av ovanstående ska rektor se till att undervisningen i hem- och konsumentkunskap bedrivs i sådan omfattning att eleverna ges möjlighet att nå kunskapskraven. Rektor ska också se till att undervisning i svenska som andraspråk enligt kursplanen anordnas för de elever som har behov av sådan undervisning. Dessutom ska rektor se till att samverkan sker mellan skolan och fritidshemmet så att fritidshemmet kan komplettera skolan innehållsmässigt.

Författning

4 kap. 5 § skollagen

1 kap. 11 § skollagen, Lgr 11

14 kap. 2 § skollagen och Lgr 11, avsnitt 2.5

Särskilt stöd**Bedömning**

Ronneby kommun måste vidta följande åtgärder för att förbättra arbetet inom bedömningsområdet Särskilt stöd.

- Se till att eleverna får det särskilda stöd i skolan och fritidshemmet som utredningen har visat att de behöver.
- Se till att skolan ger studiehundledning på modersmålet till elever som har behov av det.
- Se till att åtgärdsprogrammen anger vilka behoven är, hur de ska tillgodoses och hur åtgärder ska följas upp och utvärderas.

Motivering

Enligt skollagen ska elever få det stöd i skolan och fritidshemmet som utredningen visar att de behöver. Skolan ska ge studiehundledning på modersmålet till elever som har behov av det. Rektor ska fatta beslut om åtgärdsprogram ska upprättas och att åtgärdsprogrammen anger vilka behoven är, hur de ska tillgodoses och hur åtgärder ska följas upp och utvärderas.

Den gemensamma uppfattningen från lärare och rektor på Hobyskolan är att det finns större behov av särskilt stöd till elever i skolan med behov av detta än man har möjlighet att ge dem. Vid tillsynen framkommer också att studiehundledning inte förekommer trots att det, enligt rektor, finns elever som är i behov av detta. Det finns en elev, med speciella svårigheter, som har särskilt stöd genom omfördelad resurs från annan fritidsverksamhet, i fritidshemmet. I övrigt förekommer inte särskilt stöd åt elever i fritidshemmet trots att det finns elever som har ett konstaterat behov av detta i skolan. Enligt rektor finns det ingen tradition att låta stödet fortsätta på fritids eller utreda vilket stöd en elev kan tänkas behöva i fritidshemmet.

De åtgärdsprogram som Skolinspektionen har tagit del av är av varierande kvalitet. Åtgärdsprogrammen och intervjuer med lärare och rektor visar att det behövs ytterligare åtgärder för att åtgärdsprogrammen ska bli det stöd åt eleverna som för fattningarna anger. En större tydlighet i vilka elevens behov är och konkreta åtgärder för stöd behövs för att säkerställa att eleverna får det stöd de har rätt till och för att skolan ska få möjlighet att, på ett bättre sätt, följa upp och utvärdera åtgärdsprogrammen.

Mot bakgrund av ovanstående måste huvudmannen se till att alla elever i behov av stöd i skolan eller fritidshemmet får detta, att studiehundledning ges elever i behov av detta och att åtgärdsprogrammen förbättras så att de uppfyller författningens krav.

Författning

3 kap. 8–10 §§ skollagen

Lgr 11 2.8 Övergripande mål och riktlinjer, Rektorns ansvar

5 kap. 4 § skolförordningen

Pedagogiskt ledarskap och utvecklingen av utbildningen

Bedömning

Ronneby kommun måste vidta följande åtgärder för att förbättra arbetet inom bedömningsområdet Pedagogiskt ledarskap och utvecklingen av utbildningen.

- Se till att lärarna får kontinuerlig pedagogisk ledning i syfte att verksamheten som helhet inriktas mot de nationella målen.
- Se till att rektorn ansvarar för att det bedrivs ett systematiskt kvalitetsarbete som består i planering, uppföljning och utveckling av utbildningen.
- Se till att kvalitetsarbetet genomförs under medverkan av lärare, övrig personal och elever och att elevernas vårdnadshavare ges möjlighet att delta i arbetet.
- Se till att kvalitetsarbetet är dokumenterat och att det finns rutiner för att redovisa konstaterade utvecklingsbehov till huvudmannen.

Motivering

Skollagen anger att lärarna ska få kontinuerlig pedagogisk ledning i syfte att verksamheten som helhet inriktas mot de nationella målen. Rektorn ansvarar dessutom för att det bedrivs ett systematiskt kvalitetsarbete som består i planering, uppföljning och utveckling av utbildningen.

Vid intervjuer med rektorn, lärare och fritidspedagoger vid Hobyskolan framkommer att rektorn, som tillträdde hösten 2012, och är ensam skolledare sedan tillträdet, har haft svårt att finna tid till det pedagogiska ledarskapet. En nyligen avslutad rektorsutbildning och ett övertagande av kommunens enda resurskola anges som skäl till tidsbristen. Även ovanan att hantera fritidshemmets frågor nämns.

Vid besöket på Hobyskolan visar det sig, genom intervjuer med rektorn och personalen, att det systematiska kvalitetsarbetet behöver komma igång men har fått stå tillbaka av samma skäl som ovanstående. Rektorn är väl medveten om att arbetet ska ske under medverkan av lärare, övrig personal, elever och vårdnadshavarna ska ges möjlighet att delta i det. Ett exempel på brister i det systematiska kvalitetsarbetet, vilket framkommer under rektorsintervjun, är att rektorn inte gjort någon utvärdering vad gäller gruppernas sammansättning i

fritidshemmet. Principen att ta emot barn när som helst under året råder, men detta följs inte av en utvärdering och analys av om gruppernas sammansättning möjliggör att det pedagogiska uppdraget kan tillgodoses.

Rektorn är medveten om att planering och uppföljning är nödvändiga ingredienser i ett systematiskt kvalitetsarbete i syfte att utveckla verksamheten. Rektorn är också medveten om att kvalitetsarbetet måste dokumenteras och att de konstaterade utvecklingsbehoven ska redovisas till huvudmannen.

Mot bakgrund av ovanstående måste rektorn se till att lärarna får kontinuerlig ledning och att ett systematiskt kvalitetsarbete som uppfyller lagstiftningens krav kommer igång.

Författning

2 kap. 9 § skollagen

Lgr 11 2.8 Övergripande mål och riktlinjer, Rektorns ansvar

4 kap. 4-7 §§ skollagen

Fritidshemmets uppdrag och innehåll

Bedömning

Ronneby kommun måste vidta följande åtgärder för att förbättra arbetet inom bedömningsområdet Fritidshemmets uppdrag och innehåll.

- Se till att fritidshemmet arbetar för att eleverna får en inblick i närsamhället och dess arbets-, förenings- och kulturliv.

Motivering

Läroplanen anger att fritidshemmet ska arbeta för att eleverna ska få en inblick i närsamhället och dess arbets-, förenings- och kulturliv. Rektorn ska också anpassa elevgrupperna till fritidshemmets behov så att omsorgen och det pedagogiska uppdraget kan tillgodoses.

Vid intervju med fritidshemmets personal framkommer att resurstilldelningen till fritidshemmet är så knapp att uppdraget att se till att eleverna vid fritidshemmet kommer i kontakt med närsamhällets arbets-, förenings- och kulturliv blir mycket svårt att realisera. Personalen uppger bland annat att det för elever i Bräkne-Hoby naturligtvis är av vikt att komma i kontakt med arbets-, förenings- och kulturliv i centralorten Ronneby, inte minst som de flesta eleverna kommer att gå i årskurs 7-9 på en skola i Ronneby. Att vid ett tillfälle hyra en buss för transport till centralorten förbrukar större delen av anslaget för fritidshemmet enligt rektorn och personalen. Rektorn uppger sig ha påtalat denna brist på likvärdighet för förvaltningen och huvudmannen.

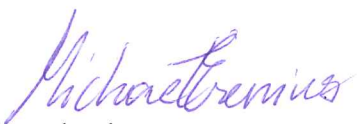
Mot bakgrund av ovanstående måste huvudmannen säkerställa att eleverna vid fritidshemmet ges möjlighet att få en inblick i närsamhällets arbets-, för- enings- och kulturliv.

Författning

Lgr 11, avsnitt 2.6

I ärendets slutliga handläggning har deltagit utredare Annika Mullaart Ed.

På Skolinspektionens vägnar

Michael Erenius
Undervisningsråd

Tommy Månsson
Undervisningsråd/Föredragande

Bilaga:

Bilaga 1 Allmänt om tillsynen

Allmänt om tillsynen

Skolinspektionen genomför regelbundet tillsyn i alla kommuner för att granska skolväsendet. Tillsyn genomförs samtidigt i de fristående skolor som finns i kommunen.

Vid tillsynen tar Skolinspektionen ställning till i vad mån verksamheten ger förutsättningar för barn, ungdomar och vuxenstuderande att nå de nationella målen och bedömer om huvudmännen uppfyller de krav som författningarna ställer på verksamheten. Tillsynen fokuserar på sådana faktorer som har betydelse för en god lärandemiljö och för elevernas möjligheter att uppnå kunskapsmålen. Förutom att Skolinspektionen bedömer måluppfyllelsen inriktas tillsynen mot tre huvudområden: **Elevernas utveckling mot målen, ledning och utveckling av utbildningen samt enskild elevs rätt.**

Varje skola får efter besöket ett beslut där iakttagelser och bedömningar som rör den granskade skolan redovisas. För offentliga huvudmän sammanställs iakttagelser och bedömningar, som rör huvudmannens ansvar för utbildningsverksamheten i kommunen, i ett beslut (kommunbeslut). Kommunens förskoleverksamhet och verksamheten vid fritidshemmen redovisas i var sitt sammanfattande beslut. Fritidshem vid fristående skolor inspekteras i anslutning till tillsynen av den fristående grundskolan. Skolinspektionen ger alltid huvudmännen möjlighet att ta del av och lämna synpunkter på sakuppgifter i besluten.

Skolinspektionens granskning avser emellertid inte att ge en heltäckande bild av tillståndet i skolväsendet utan i vilken utsträckning huvudmannen, vid det aktuella granskningstillfället, avviker från de krav och förväntningar som uttrycks i skollag, läroplaner och övriga författningar som rör skolväsendet, inom de granskade områdena. Beskrivningarna och bedömningarna i besluten grundas på de dokument som huvudman och skolor lämnat samt på de iakttagelser och intervjuer som genomförts vid besök i verksamheten. Även annan information från Skolverkets nationella uppföljningssystem, eller som finns publicerad på annat sätt, har använts. Skolinspektionen använder olika tillsynsmetoder vilket innebär att besöken vid skolor och verksamheter kan variera avseende såväl omfattningen som av vilka grupper som intervjuas. Vid kommunala förskolor och fritidshem grundar sig inspektionen i huvudsak på intervjuer med personal, föräldrar och ledning.

För den offentliga verksamheten kompletteras alla beslut med en muntlig återrapportering av inspektörerna till företrädare för huvudmannen.

Inom de områden där Skolinspektionen bedömt att det finns brister har huvudman och rektor eller förskolechef ett ansvar för att åtgärder vidtas. Med

anledning av tillsynen ska huvudmannen till Skolinspektionen redovisa vilka åtgärder som har vidtagits i verksamheterna inom den tid och i den ordning som anges i beslutet.

Ytterligare information om den regelbundna tillsynen finns på Skolinspektionens webbplats (www.skolinspektionen.se/Tillsyn).